

	Radiológiai Klinika	SB-RADI-06-T
		<i>Változat: 01</i>
Betegtájékoztató CT vezérelt tüdőbiopsziához		<i>Kiadva: 2021.01.04</i>

Önt kezelőorvosa a panaszai valamint a korábbi vizsgálati eredményei alapján a betegsége pontos tisztázására, valamint a megfelelő kezelés megválasztása érdekében CT vezérelt tüdőbiopsziára küldte. A kezében tartott tájékoztató az Ön vizsgálatával kapcsolatos információkat tartalmazza. Kérjük, figyelmesen olvassa el az alábbi információkat, és ha bármilyen kérdése lenne, forduljon a vizsgáló orvoshoz. A CT vizsgálatok előjegyzési sorrendben történnek, azonban előfordulhat, hogy súlyosabb állapotú betegek sürgős vizsgálata vagy az Ön előtt lévő beteg vizsgálatának elhúzódása miatt az Ön vizsgálata a megadott időpontnál később kezdődik, ezért megértését kérjük! Jelentősen segíti a vizsgálat eredményességét, ha a várakozás ideje alatt tájékozódik a vizsgálatról és felkészül a következőkben leírtaknak megfelelően.

Általános tudnivalók: A CT vezérelt tüdőbiopszia során mintát veszünk egy tű segítségével a korábbi vizsgálaton talált kóros elváltozásból. Erre azért van szükség, mert a pontos diagnózist az elváltozásból származó minta szövettani vizsgálata biztosítja. A mintavétel során a biopsziás tű helyzetét folyamatosan ellenőrizzük CT vizsgálatlall.

A CT vizsgálat korszerű képalkotó diagnosztikai vizsgáló módszer. A vizsgálat során a vizsgálni kívánt területen röntgensugár halad át, melyet érzékelő segítségével számítógép dolgoz fel. Ennek eredményeként a testről keresztmetszeti képet kapunk. Ezzel a vizsgálattal lehetőség nyílik a biopsziás tű pontos követésére a beavatkozás során, ezzel biztosítva, hogy az elváltozásból történjen a mintavétel és más fontos képleteket, melyek sértese veszélyt jelentene, elkerüljünk.

Előkészületek a vizsgálat előtt: A beavatkozáshoz nem szükséges éhgyomorra érkeznie. Ha szed véralvadás gátló gyógyszert (pl. Syncumar), azt a biopsziát megelőző 4 napon ki kell hagyni, más gyógyszerrel (pl.: Clexane) helyettesíteni, melyet a vizsgálat előtti este már szintén nem szabad megkapnia. Erről kezelőorvosával feltétlen egyeztessen. Más véralvadásgátló kezelés szintén előkészületek szükségesek, mely kapcsán a kezelőorvosának és radiológusának kell egyeztetni. Egyéb rendszeresen szedett gyógyszereit beveheti, nem szükséges azokat kihagyni. A beavatkozásra kérjük hozzon magával friss laborvizsgálat eredményét (vérkép, és véralvadási paraméterek), mely elkészítésében a kezelőorvosa tud segíteni.

A vizsgálat menete: A vizsgálat napján recepciónkon a megadott időpontban várjuk Önt. Itt munkatársunk bevezeti az öltözőfülkébe, ahol átöltöztethet, s ugyanekkor átadja Önnek a vizsgálat elvégzéséhez aláírandó beleegyező nyilatkozatot. Ekkor, ha igényli, felteheti kollégáinknak a még meglévő esetleges kérdéseit. Kérjük, hogy korábbi vizsgálatának leleteit, zárójelentéseit, – s ha kézhez kapta – a vizsgálatok felvételeit, CD dokumentációját hozza megával és adja nekünk át, hogy a vizsgáló orvosnak minél több információ álljon rendelkezésére a beavatkozás elvégzéséhez.

A mintavételt a CT készülékben végezzük, megfelelő testhelyzet beállítása után. A vizsgálandó területről először ismételt CT vizsgálat készül, ami alapján a beavatkozást végző orvos megtervezi a mintavétel menetét. A CT vizsgálat során a készülék asztala mozog, hogy megfelelően beállítsa Önt a felvételhez. A vizsgálat közben időközönként megkérjük, hogy mély belégzést követően tartsa a lélegzetét. A vizsgálatot végző kollégánk az ablakon keresztül folyamatosan látja Önt és mikrofonokon-hangszórókon keresztül tud beszélni Önnel.

A területet steril kendővel fedjük le, majd bőrfertőtlenítést követően helyi érzéstelenítő injekciót kap. Ha korábban allergiás reakciója volt érzéstelenítőre, azt feltétlen jelezze nekünk. Némi várakozás után, éles eszközzel kis bőrmetszést készítünk,

hogy a mintavételi tű könnyebben behatoljon, majd folyamatos képi ellenőrzés mellett az orvos a kérdéses pontig vezeti a tűt. Eközben a kollégánk többször igazítja a tű pozícióját, elhagyja a vizsgáló szobát és új felvételt készít. Ha az megfelelő pozícióban áll, megkérjük, hogy ne mozogjon, ne lélegezzon, hangos csattanás jelzi a mintavételt. Ha szükségesnek ítéljük a mintavételt megismételjük.

A vizsgálat összesen kb. 30-60 percig tart. Az esetleges szövödmények kimutatására a teljes területről ellenőrző vizsgálat történik közvetlenül a mintavétel után, illetve két órával később. Eközben Ön a megfigyelésünk alatt pihen a CT helyiség mellett lévő szobában.

Teendők a beavatkozást követően: Amennyiben szövödményt nem észleltünk, Ön a beavatkozást követően haza mehet. Kérjük ne vezessen rögtön a biopsziát követően! A beavatkozás napján legyen Önnel valaki, aki tud segíteni ha késői szövödmény jelentkezik.

A sebre steril kötést helyezünk, melyet 24 óráig nem szabad levenni és nem szabad, hogy víz érje. Felhívjuk a figyelmét, hogy a helyi érzéstelenítő hatása néhány óra után elmúlik, ezután enyhe fájdalmat érezhet, ha ez fokozódik fájdalomcsillapító tablettát használhat (pl.: Algopirin, Paracetamol, Ibuprofén, Diclofenák). Aszpirint vagy annak származékát (pl.: Kalmopirin) egy napig ne vegyen be, mert ezek a vér alvadását gátolják. Ha Ön véralvadásgátló kezelést kapott a beavatkozás előtt, melyet kezelőorvosával egyeztetve a beavatkozás idejére felfüggesztett, akkor azok szedését a mintavételt követő 24 óra múlva lehet csak újakezdeni. A pontos dózis kapcsán a kezelőorvosával szükséges egyeztetni. Előfordulhat, hogy a mintavétel helye az elkövetkező napokban érzékeny lesz, sőt tapintható csomó és véraláfutás is keletkezhet, de ezek a panaszok fokozatosan enyhülni fognak. Kérjük 3 napig megerőltető munkát még ne végezzen, mert az fokozza a bevérzés lehetőségét.

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM Szent-Györgyi Albert KLINIKAI KÖZPONT	Radiológiai Klinika	SB-RADI-06-T
		Változat: 01
Betegtájékoztató CT vezérelt tüdőbiopsziához		Kiadva: 2021.01.04

Milyen komplikációk léphetnek fel?

Az érzéstelenítővel (általában Lidocain) allergiás reakció alakulhat ki. A túlérzékenység (allergia) ritkán fordul elő. Tünetei: az arc, ajkak, nyelv, torok duzzanata, köhögés, viszketés, orrfolyás, tüsszögés, csalánkiütés, nehézlégzés, fulladásérzés. Amennyiben ezek a tünetek vagy egyebek előfordulnak, azonnal tájékoztassa a vizsgálatot végző munkatársunkat. Felhívjuk a figyelmét, hogy ezek a tünetek 24 órán belül is előfordulhatnak, ilyenkor kérjük, jelentkezzen a kezelőorvosánál vagy az ügyeleten! Az allergia általában enyhe, de ritkán súlyos is lehet. Nagyon ritkán alakul ki az úgynevezett anafilaxiás (túlérzékenységi) sokkos állapot, melynek elhárítására Intézetünk felszerelt és felkészült, a szükséges klinikai háttér biztosított.

A szúrás helyén vérzés léphet fel, amely általában kezelést nem igényel. A vérzés keletkezhet a testüregben is. Ha ez a tüdőszövetben van, a szivárgó vér a légutakba kerülhet és köhögés útján távozik. Ez döntő többségében gyorsan múlik, enyhe mértékű. A mintavételt követő megfigyelés és az ellenőrző vizsgálat azt a célt szolgálja, hogy ha ez a szövődmény súlyos akkor azt észre vegyünk. Ez igen ritka, de ha megtörténik akkor további kezelésre lesz szükség, melyre a társ klinikák segítségével intézményünk felkészült.

A tüdőt érintő mintavétel esetén egyik leggyakoribb szövődmény a légmell (pneumothorax, ptx). Légmellről beszélünk, ha a tüdő által visszahagyott résen keresztül a mellhártyalemezek közé levegő kerül. A két mellhártyalemez közötti, a tüdőt tartó vákuum megszűnik, a tüdő részlegesen vagy teljesen összeesik. Amennyiben ennek kiterjedése enyhe és Önnek panaszt nem okoz, csak megfigyelést igényel. Nagyobb kiterjedésű légmell, mely beavatkozást igényel ritka (3,3-15%). Ez esetben heveny fulladás léphet fel, mely sürgős orvosi beavatkozást kíván. Erre, a társ klinikákkal együttműködve intézetünk felkészült.

Extrém ritka szövődmény tüdőgóc mintavétele után a légembólia. Ez súlyos, életet veszélyeztető elváltozás, melynek során nagyobb mennyiségű levegő kerül a tüdővénákba és így eljut a szív koszorús ereibe, ill. az agyba.

A tudomány jelenlegi állása szerint a beavatkozás nem jelent tumorszóródási veszélyt, azaz nem növeli annak a rizkóját, hogy a daganat másol is kialakuljon.

A beavatkozás során esetlegesen kialakult súlyos szövődmények ritkák, de azok kórházi megfigyelést, kezelést tehetnek szükségessé!

A fenti komplikációk igen ritkán később is kialakulhatnak. Ez esetben azonnal forduljon orvoshoz! Ha nagyfokú duzzadást, fájdalmat, vérzést tapasztal, esetleg nehézlégzése kezdődik forduljon a beküldő orvosához, vagy a Sürgősségi Betegellátó Osztályhoz.

Mi történik a mintával? A biopsziás mintát megfelelő előkészítést követően a Patológiai Intézetbe juttatjuk, ahol a szövettani értékelést elvégzik. A folyamat kb. 8-10 napot vesz igénybe. Az eredményt kezelőorvosánál veheti át.

A lelet: A biopszáról, az esetleges szövődményekről a beavatkozást végző orvos leletet ír, melyet a vizsgálatot követő 72 órát követően tud átvenni a betegfogadó pultunknál. Amennyiben TAJ azonosítóját megadta, leletét az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térbe is feltöltjük (www.eeszt.gov.hu).